

Въпроси и отговори за гласуването извън страната

кратък справочник в полза на народния представител*

В този справочник се обобщени данни и факти за гласуването извън страната, които оборват някои неистини, битуюащи в общественото пространство. За съставянето му са използвани цитати на участници в срещата проведена на 26 април 2016г. в Народното събрание на подкрепящите правителството партии и коалиции с премиера Борисов и други публични изяви на политически лидери.

1. Колко избиратели гласуват извън страната? Колко в Турция ?

Из стенограмата :

Валери Симеонов : Нека видим 2012 и 2013г. Тогава ДПС има 100 000 гласа.

Фактите :

През 2012г. избори не е имало.

На парламентарните избори 2013г., при действието на предходния Изборен кодекс (кодекса "Фидосова"), в Турция гласуват 65 426 души. Общо извън страната - в Турция и другаде, за ДПС има подадени 54 353 валидни бюлетини. (Разликата идва от невалидните бюлетини, а и от това, че далеч не всички в Турция са гласували за ДПС - тогава близо 9 000 гласа взима партията на Касим Дал и Корман Исмаилов).

На парламентарните избори през 2014г. извън страната гласуваха общо 144 990 български граждани в 428 изборни секции. Това е повече отколкото гласувалите в 22 от общо 31 избирателни района в страната, взети поотделно! От тях 57% т.е. 82 403 гласуваха в страните от Западна Европа и Северна Америка. Това е нарастване средно с 67% спрямо вота през 2013г., като в държавите с най-многобройна българска диаспора ръстът спрямо 2013г. е в пъти : САЩ - 3 пъти повече, Великобритания - 2,5 пъти, Германия - 2 пъти, Гърция – ръст от 150% и т.н. Близо 80% от гласувалите бяха в секции извън дипломатическите и консулски представителства (ДКП). Същевременно, вотът в Турция - 62 587 гласували, за пръв път е по-малко от половината от гласувалите зад граница като бележи спад от 5% прямо 2013г.

За пълнота, на избори НС 2009г., при действието на отм. Закон за избиране на народни представители, извън страната гласуват 156 195 избиратели. В Турция те са 91 533. Тогава общо извън страната ДПС взима 93 926 гласа. Конституционният съд касира резултатите в 23 секции в Турция, при което са анулирани 18 358 гласа (конст. дело N°10 от 2009г.). След касирането ДПС остава с 75 786 гласа от вота зад граница.

Изводът : през годините вотът в Турция постепенно намалява. По-лесното откриване на избирателни секции извън страната, което стана възможно с кодекса "Манолова", не доведе до експлозия на вота в Турция, а е в услуга най-напред на българските граждани от Западна Европа и САЩ.

* Справочникът е изработен от експерти на Гражданска инициатива "Временни обществени съвети на българите в чужбина".

За контакти : www.globalbulgaria.eu ▪ bg.asso@free.fr ▪ +33 6 50 15 26 35

2. Скъпо ли е да се гласува зад граница? Висока или ниска е изборителната активност извън страната ?

Съгласно информация, получена от МВнР по Закона за достъп до обществената информация, общият разход за 428 изборителни секции извън страната на избори за НС 2014г. възлиза на 1 382 013 лева или 3229 лева на изборна секция.

По-голямата част от разходите са направени за командировъчни на държавни служители : 775 954 лева или 56% от всички разходи (подробните данни са дадени в приложение), командировани за участие в СИК извън страната.

Общият брой подадени гласове извън страната е 144 990 или разход на един гласоподавател в чужбина от 9 лева и 53 ст !

Същевременно, общата цена на изборите през 2014г. достига 30 млн. лева, което прави средна цена за един глас подаден в България (гласували 3,356 млн.) от около 9 лева. Практически няма разлика в организационно-техническата цена за един глас в България и извън страната, а при по-добро управление на процеса от страна на МВнР и посолствата, цената на един гласувал в чужбина може да е по-ниска отколкото в страната. Това е така, защото в една секция в чужбина гласуват средно повече души, отколкото в една секция в България.

Колко са гласувалите средно в една секция ?

Не е необходимо човек да е завършил математика, за да сметне, че след като 144 990 са гласувалите в чужбина, а секциите са 428, то средният брой гласували в една секция е 339 човека. Същевременно, в страната са гласували 3 356 400 изборители в 11 749 секции, което прави средно 285 гласували в секция, т.е. по-малко отколкото в чужбина !

Още по интересно е какво е разпределение по брой гласували в една секция.

	В страната	Извън страната
общо гласували	3 356 400	144 990
общо секции	11 749	428
средно гласували в 1 секция	285	339
брой секции с		
до 50 гласували	843 (7,18%)	19 (4,44 %)
между 50 и 100 гл.	863 (7,35%)	41 (9,58 %)
между 100 и 300 гл.	4008 (34,11%)	161 (37,62 %)
между 300 и 500 гл.	5565 (47,37%)	103 (24.07 %)
между 500 и 1000 гл.	470 (4%)	98 (22.9%)
гласували над 1000 изб.	0	6 (1,4 %)

От данните в таблицата става ясно, че секциите, в които гласуват малко хора - до 50 изборители, са процентно много повече в страната, отколкото зад граница. И обратно, докато секциите в страната, в които гласуват много голям брой изборители - над 500, са само 4% от всички, то зад граница те са почти една четвърт (24%). По никакъв начин не може да се направи изводът, че българските граждани извън страната не се интересуват от изборния процес, са пасивни или пък гласуват в организационно-технически "лукс" в прескъпи бутикови секции, каквито са посланията в някои политически изказвания.

3. Какво са "автоматичните секции" и защо са важни те ?

Т.нар. "автоматични секции" бяха създадени за пръв път с отменения чл. 14 т.3. на Изборния кодекс. Те се разкриват без предварително подадени заявления там, където на предходни избори са гласували не по-малко от 100 избиратели т.е. въз основа на избирателната активност на българската общност в дадено населено място.

Освен в интерес на избирателите, автоматичните секции са най-напред в интерес на една по-добра и по-евтина организационно-техническата подготовка на изборния процес зад граница и гарантиране на честен и прозрачен изборен процес, защото създават предвидимост.

Това е така, защото образуването на тези секции, техният брой и местоположение стават известни в ранен момент от предизборната подготовка - близо два месеца пред изборния ден ЦИК публикува техния списък.

Всъщност, яснота къде ще има такива секции за следващ избор съществува много по-рано, доколкото те се определят въз основа на публичните данни на ЦИК за броя гласували на предходни избори в дадено място.

Благодарение на тази предвидимост, участниците в процеса - ЦИК, МВнР, дипломатически и консулски представителства по места, български общности, могат своевременно да извършат необходимите действия за оптимална подготовка на изборния ден : поискване и получаване на разрешение от приемащата страна, своевременно намиране и запазване на подходящи зали, навременна оценка на необходимия брой държавни служители за командироване зад граница за участие в секционните избирателни комисии и тяхното качествено обучение, материално обезпечаване с необходимата техника по места - лаптопи, скенери и т.н., гарантираща спазване на правилата на ИК и вярното и сигурно отразяване на изборния резултат.

Не на последно място, партиите и наблюдателските организации имат достатъчно време да предвидят техни участници в секционните избирателни комисии, респективно наблюдатели в секциите, с цел гарантиране на честен изборен процес и пресичане на нарушенията.

Като позволяят ранна подготовка, предлаганите правила позволяват и минимизиране на финансовите разходи по организацията на изборите зад граница.

Автоматичните секции успешно сработиха на три избора : за Европейски парламент през май 2014г., за Народно събрание през октомври 2014г. и за национален референдум през октомври 2015г.

⇒ Автоматичните секции са модерен инструмент за организация на изборите извън страната, който създава най-високи гаранции за честен изборен процес, минимизиране на финансовите разходи и улесняване на избирателите зад граница, създавайки режим за откриване на секции близо до този в страната.

4. В другите страни в Европа има ли гласуване в чужбина? Кой организира българските избори зад граница ? Могат ли да гласуват в една секция повече от 1000 души без фалшификация?

Из стенограмата :

Красимир Каракачанов : За гласуването в чужбина. В последните три дни се плямпат много глупости... В повечето европейски държави няма гласуване в

чужбина. В Турция имаше секции с по 3000 гласа. Ето го списъкът: 1596 гласа, 1253 гласа, 1300 гласа. Това е технически невъзможно. В Турция не ДПС организира изборите, а турската държава.

Фактите :

Къде може да се гласува в чужбина?

По данни от Европейския съд за правата на човека и от International Institute for Democracy and Electoral Assistance (International IDEA), от 47 страни-членки на Съвета на Европа, 40 предвиждат гласуване в чужбина, 6 не разрешават (Албания, Андора, Азербайджан, Малта, Черна гора, Сан Марино), а 1 го ограничава силно (Ирландия). В преобладаващата част от тези страни може да се гласува дистанционно по пощата, а в някои и електронно, по интернет (Франция, Естония).

Колко души могат да гласуват в една секция?

На никои български избори не е имало никъде секция, в която да са гласували 3000 избиратели. Вярно е, обаче, че е имало секции, където са гласували над 1000 избиратели, дори над 2000 избиратели. Къде?

Избори 2009 г. : Мадрид, в 1 секция в сградата на посолството гласували 2294 избиратели (от които за ГЕРБ 1515 т.е. 66%).

Избори 2013г.

Лондон : в 1 секция в сградата на посолството гласуват 2085, а други 1688 в секцията в Тотнъм (от които 969 за ГЕРБ т.е. 59%)

Мюнхен : в 1 секция сградата на генералното консулство 1472 гласували

Берлин : в 1 секция сградата на посолството 1218 гласували

Франкфурт : в 1 секция сградата на Генералното консулство 1062 гласували

Атина : в 1 секция сградата на посолството 1443 гласували

Виена : в 1 секция сградата на посолството 1551 гласували

Мадрид : в 1 секция сградата на посолството 1300 гласували

Париж : в 1 секция сградата на посолството 1109 гласували

Във всички тези секции изборният процес е протичал пред очите на българските дипломати и консули в съответните ДКП там !

На последните Избори 2014г., над 1000 гласували в една секция има само в 6 от общо 428 секции - три от тях са Генералното консулство в Мюнхен - 1091 гласували, Атина пл. Карайскаки - 1081, Лондон-Баркинг - 1107 гласували. Другите три са в Турция.

От предоставените данни е видно е, че над 1000 гласували в една секция е възможно и само по себе си това не може да е доказателство за фалшификации.

Разбира се, тези съображения не изключват, че са били възможни фалшификации в неконтролирани от държавата секции, каквито са основателните съмнения за някои секции в Турция през 2009г..

Констатациите на Конституционния съд по този казус (к.д. №10 от 2009г.) са, че изборите в 23 избирателни секции в Турция са опорочени, поради което съдът ги касира. Но в мотивите съдът не се позовават на невъзможността да гласуват повече от

1000 души в една секция, а на съществените нарушения при оформянето на изборните протоколи и списъци, които са констатирани в тези 23 секции.

През 2009г. обаче не действа нито Изборния кодекс "Манолова", нито Изборния кодекс "Фидосова", а Законът за избиране на народни представители (отм.). Последният не даваше достатъчни гаранции за честен изборен процес извън страната, каквито бяха заложиени в кодекса "Фидосова" и възприети без промяна в кодекса "Манолова".

Кой организира изборите зад граница ?

На последните избори през 2014г., изборите зад граница протекоха при отлична организация и при спазване на разпоредбите на Изборния кодекс. За участие в работата на секционните изборителни комисии (СИК) извън страната от България бяха командировани 151 държавни служители на МВнР и още 237 от други администрации в Република България вкл. от администрацията на президентството, Министерския съвет и др. Освен тях, други 101 представители на българските задгранични мисии на работа в съответните държави са взели участие в СИК извън ДКП. Не е имало секция без представител на българската държава, а в някои секции в Турция е имало и по двама.

Още в кодекса "Фидосова", възприето и в кодекса "Манолова", за секциите в чужбина беше въведен специален режим на обработка и изпращане на изборния протокол и изборителните списъци. Всяка секция е оборудвана с лаптоп, мобилен интернет и скенер. Веднага след приключване на изборния ден и съставянето на изборния протокол в присъствието и с участието на представителя на българската държава, протоколът, заедно с изборителния списък се сканира незабавно (чл. 286 от ИК) и се изпраща по интернет на Централната изборителна комисия.

На избори 2014г. не е имало нито един изборен протокол, който да не е бил написан, сканиран и изпратен незабавно след края на изборния ден по интернет до ЦИК в присъствието и с участието на представителя на държавата.

Нека припомним, че при действието на кодекса "Фидосова", след избори 2013г. беше заведено конст. дело №14 от 2013г., с което се оспорваха резултатите от изборите в Турция. Конституционният съд отхвърля иска като се мотивира :

В обобщение експертизата като цяло констатира значително подобрене на качеството на работата на СИК на територията на Република Турция и почти пълна липса на нарушения и несъответствия...

В своето решение Конституционния съд напомня и че съгласно текстовете на Изборния кодекс :

Участващите в изборите политически партии, коалиции от политически партии и отделните кандидати могат в изборния ден да контролират законосъобразното протичане на процеса на гласуване и отчитането на резултатите от гласуването чрез свои представители и застъпници. В изборителните секции през целия изборен ден могат да присъстват независими наблюдатели. Освен това в състава на изборителните комисии участват лица, посочени от различните парламентарно представени политически сили, което гарантира публичността и политическата неутралност при осъществяване на дейността на комисииите по организацията и провеждането на изборите.

Изброените гаранции създават предпоставки изборният резултат да съответства точно на изразената чрез гласуването воля на избирателите.

Тези механизми дават достатъчно гаранции за честен изборен процес в т.ч. и извън страната. От политическите партии зависи да изпратят свои представители в секциите в Турция, редом с държавните служители командировани там, за да гарантират изборния процес.

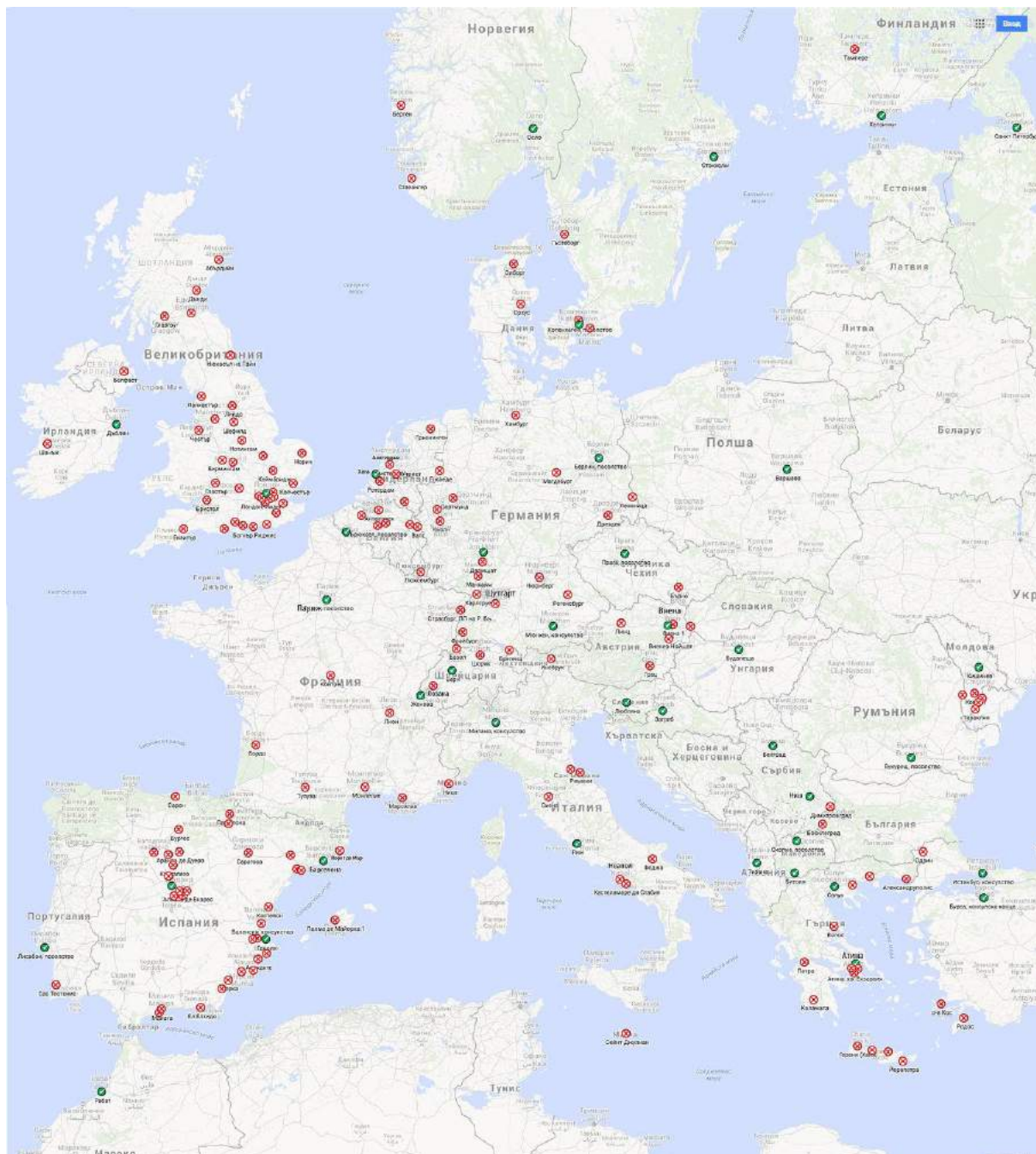
5. А МИР Чужбина?

⇒ За Въпроси и отговори относно МИР чужбина, вижте другия документ посветен изцяло на тази тематика.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Карта на изборните секции на избори 2014г.

В червено са посочени автоматичните секции, които отпадат при новите правила в Изборния кодекс.

Източник : <https://news-bg-abroad.com/>

Разходи за провеждане на избори 2014г. извън страната

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

ПОСТОЯНЕН СЕКРЕТАР

Изх. № 15 ПР-1808

София / 12.09.2015 г.

ДО
Г-Н СТЕФАН МАНОВ
Адрес:
e-mail:

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МАНОВ,

Във връзка с подаденото от Вас, Заявление за достъп до обществена информация към МВнР, вх. № 15 ПР-1808/31.08.2015 г. Ви предоставяме, следната информация:

По т. 1 Реално направени разходи по организацията и провеждането на изборите за Народно събрание на 05.10.2014г. извън страната.

СПРАВКА
по видове разходи за произвеждането на избори
за Народно събрание на 5.10.2014 г.

<i>Вида на разхода</i>	<i>Общо</i>	<i>ЦУ</i>	<i>ЗП</i>
1. Командировки	775 954	623 789	152 165
2. Наеми на зали	146 988		146 988
3. Материално-техн.обезпечаване	249 475	112 779	136 696
в т.ч.: техническо оборудване	59 895	5 033	54 862
оформяне на помещения и урни	19 739		19 739
материали	77 920	15 825	62 095
мобилен интернет и телефони	91 921	91 921	
4. Изпращане на изборните книжа	10 613	10 613	
5. Заплащане членовете на СИК	130 135		130 135
6. Други	154 107	85 259	68 848
Международен пресцентър	85 259	85259	
вода, закуски за членовете на СИК	68 848		68848
Общо разходи в лева	1 467 272	832 440	634 832

По т. 2 Относно състава на секционните изборителни комисии в чужбина за провеждане на изборите за Народно събрание на 05.10.2014г.

За провеждане на избори за Народно събрание на 05.10.2014 г. с решение на Централната изборителна комисия (ЦИК) бяха разкрити **428 изборителни секции** извън страната.

Общият брой на командированите от Централно управление на МВнР служители за участие в работата на секционните изборителни комисии (СИК) зад граница е 151 човека и от други администрации в Р България още 237 човека.

Извън градовете, в които са разположени дипломатическите и консулски представителства на Р България (ДКП), участие в СИК (по данни от предложенията на ДКП и решенията на ЦИК) са взели участие 101 представители на съответните задгранични мисии в чужбина.

При попълването на съставите на СИК стана ясно, че значителна част от предложенията, направени от организации на българските общности зад граница се дублират и като предложение на политически формации. По тази причина МВнР не разполага с информация за това даден член на СИК в какво качество е назначен.

9/12/2015

МАЯ ДОБРЕВА
И.Д. ПОСТОЯНЕН СЕКРЕТАР